

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Tarp Lietuvos ir Azijos: kultūrinės-istorinės jungtys XX a. Bridging Lithuania and Asia: Cultural and Historical Connections in 20th Century	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): dr. Laurynas Kudijanovas	Istorijos fakultetas, 2026

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
I PAKOPA	Pasirenkamas (IND)

Igyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Auditorinė	Rudens ir pavasario semestrai	Lietuvių kalba

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Gebėti skaityti istoriografiją bent viena užsienio kalba .	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	133	48	85

Dalyko (modulio) tikslas		
Modulio tikslas - suteikti esminių teorinių ir faktinių žinių apie XX a. Lietuvos kultūrinius ryšius su Azijos šalimis, gebėti paaiškinti kultūrinių ir politinių santykių su Azijos kraštais bei požiūrio į Rytus pokyčius dabartiniame Lietuvos kontekste, ugdyti transkultūriškumo ir tarpkultūriškumo reiškinį Lietuvos istoriniame kontekste atpažinimo ir analizės gebėjimus, gilinti analitinio mąstymo, komunikacijos ir akademinio darbo įgūdžius.		
Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Suteikti esminių žinių apie XX a. Lietuvos kultūrinius ryšius su skirtingais Azijos kraštais ir lietuvių santykį su kolonijiniu kontekstu, (teorija, istoriografija, šaltiniai), gebėti paaiškinti XXI a. Lietuvoje įvykusius vertinimo ir požiūrio į Rytų kraštus pokyčius ir jų susiformavimo priežastis bei ugdyti šių istorinių procesų tyrimams reikalingus analitinius ir metodinius gebėjimus.	Teorinių paskaitų skaitymas, seminarų organizavimas, konsultacijos bei savarankiškam literatūros skaitymui privalomos ir papildomos istorinės literatūros sąrašo sudarymas.	Aktyvumas seminaruose bei istorinių šaltinių nagrinėjimas jų metu.
Ugdyti akademinio (analizės, mokslinės argumentacijos, kritikos) darbo įgūdžius, grupinio bei savarankiško darbo gebėjimus.	Seminarų organizavimas, darbas su istoriniais šaltiniais, konsultacijos dėl papildomo pristatymo temos ir turinio parengimo bei savarankiškas literatūros skaitymas.	Darbas seminarų metu (aktyvumas seminaruose, užduočių atlikimas, kritinis pateiktų pavyzdžių vertinimas).
Suteikti praktinių žinių apie pristatymų rengimą, diskusijos po pristatymų organizavimą ir mokslinės-akademinės kritikos broožus.	Modulio dalis apibendrinančio atvirų klausimų testo atlikimas, dalyvavimas diskusijoje ir klausimų formulavimas jos metu.	Apibendrinančio atvirų klausimų testo atlikimas modulio pabaigoje. Papildomos užduoties atlikimas – pristatymas pasirinkta tema (neprivaloma).

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Atsiskaitomasis darbas	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
1. Įvadinė modulio paskaita: modulio studijų formų pristatymas, užduočių suformulavimas ir jų įgyvendinimo aptarimas.	2						2	2	
2. Postkolonializmo ir orientalizmo teorijų ir Rytų kultūrų recepcijos pritaikymo ypatumai Lietuvos kultūriniame kontekste.	2						2	2	Savarankiškas nurodytos literatūros studijavimas.
3. Azija Lietuvos akademinėje ir švietimo erdvėse: nuo Mahabharatos skaitymo mokyklos suole ir egiptologijos kursų tarpukariu iki šiuolaikinės Azijos studijų dabartiniuose universitetuose.	2						2	2	Savarankiškas nurodytos literatūros studijavimas.
4. Egzotizuoto ir romantizuoto žvilgsnio į Rytus formavimasis lietuvių literatūroje. Priežastys, diskursai ir jų pokyčiai.	2						2	2	Savarankiškas nurodytos literatūros studijavimas.
5. Seminaras – pratybos. Romantizuoto žvilgsnio į senųjų Rytų civilizacijų istoriją grožinėje tarpukario literatūroje ir vizualiojoje kultūroje analizė – Vidurio ir Pietų Azijos atvejai.			2				2	6	<u>Ištraukos iš knygų skaitomos, analizuojamos ir aptariamos seminaro – pratybų metu:</u> Analizuojama ir aptariama daugiausia lietuviškoje spaudoje pasirodžiusios Vidurio ir Pietų Azijos kultūras reprezentuojančios iliustracijos, reklamos, paveikslai.
6. Aktualijos iš Oriento – lietuviškoji perspektyva ir svarbiausių XX a. įvykių Azijos kraštuose vertinimai.	2						2	2	Savarankiškas nurodytos literatūros studijavimas.
7. Rytų kultūrų raiška Lietuvos vizualinėje kultūroje: nuo reklamos iki M. K. Čiurlionio paveikslų.	2						2	2	Savarankiškas nurodytos literatūros studijavimas.
8. Lietuviškojo požiūrio į Rytus raida ir transformacijos: nuo noro pažinti, kelio tarp Rytų-Vakarų paieškų iki kritikos kolonijinei pasaulio santvarkai.	2						2	2	Savarankiškas nurodytos literatūros studijavimas.
9. Seminaras. Kolonializmas be kolonijų – kaip suprasti imperializmo apraiškas Vidurio Rytų Europos valstybėse.			2				2	6	<u>Paskirtas tekstas, kurį reikia iš anksto perskaityti ir pasiruošti seminarui.</u>
10. Istorinis XX a. lietuvių katalikų ir protestantų Azijoje kontekstas ir jų įsitraukimas į Oriento lauką.	2						2	2	Savarankiškas nurodytos literatūros studijavimas.
11. Seminaras – pratybos (darbas grupėse). Misionierių prisiminimai, memuarai – istorinis šaltinis atskleidžiantis ne tik			2				2	6	<u>Ištraukos iš knygų skaitomos, analizuojamos ir aptariamos seminaro –</u>

veiklas Rytuose, bet ir jų santyki/požiūrį į šią erdvę								<u>pratybų metu pasidalinus į grupes.</u>
12. Lietuviškieji misionierystės į Rytus siužetai nuo XX a. pradžios iki šiandien – ar galime taikyti sąmonės kolonizatorių, Vakarų kultūros propaguotojų iki lietuviybės puoselėtojų kategorijas dabartiniams lietuviams misionieriams?	2					2	2	Savarankiškas nurodytos literatūros studijavimas
13. <u>Seminaras – pratybos.</u> Krikščioniškasis naratyvas ir orientalizmo apraiškos dvasininkijos rengtuose tekstuose apie Rytų kraštus – lietuviškos krikščioniškosios tarpukario spaudos analizė			2			2	6	<u>Periodinė spauda ir kiti istoriniai šaltiniai skaitomi, analizuojami ir aptariami seminaro – pratybų metu.</u>
14. Konsultacija. Modulo aptarimas.		2				2	2	
15. Iš Lietuvos į Tolimuosius Rytus: atvykimo priežastys, išlikimo iššūkiai ir apsisprendimai dėl grįžimo į tėvynę XX a. pradžioje	2					2	2	Savarankiškas nurodytos literatūros studijavimas.
16. Lietuviybė Rytuose – Ar mums dar ką nors reiškia pirmosios iš Lietuvos kilusių žmonių bendruomenės Harbine ir Šanchajuje?	2					2	2	Savarankiškas nurodytos literatūros studijavimas
17. Nuo tarpukario Lietuvos diplomatinių iššūkių Rytuose iki šiandieninės Lietuvos užsienio politikos laimėjimų ir problemų Azijoje.	2					2	2	Savarankiškas nurodytos literatūros studijavimas.
18. <u>Seminaras.</u> Kodėl Lietuvai reikėjo konsulato Tel Avive? Politiniai, ideologiniai ir praktiniai motyvai bei žydų apsigyvendinimo Palestinoje problematika.			2			2	6	<u>Paskirti tekstai, kuriuos reikia iš anksto perskaityti ir pasirošti seminarui.</u>
19. Kodėl mus traukia kelionės į Rytus? – žvilgsnis į lietuvių keliones Oriente XX a. pirm. pusėje: kryptys, tikslai ir populiarumas.	2					2	2	Savarankiškas nurodytos literatūros studijavimas.
20. <u>Seminaras – pratybos (darbas grupėse).</u> Lietuviškų kelionių į Aziją knygų analizė ir žemėlapių pagal atliktus maršrutus sudarymo pratimai.			2			2	6	<u>Ištraukos iš knygų skaitomos, analizuojamos ir aptariamos seminaro – pratybų metu pasidalinus į grupes. Kelionių žemėlapių sudarymas ir analizė.</u>
21. Antano Poškos istorinis palikimas ir reikšmė šiandien – antropologinių tyrimų pradžia ar romantizuotų bendrysčių tarp Lietuvos ir Indijos pratęsimas?	2					2	2	Savarankiškas nurodytos literatūros studijavimas.
22. Konsultacija		2				2	2	
23. Atsiskaitomasis darbas. Atvirų klausimų testas				4		4	17	
Iš viso	28	4	12		4	48	85	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Atvirų klausimų testas susidedantis iš paskaitų ir seminarų medžiagos.	50	Semestro pabaigoje	<p>10-9 balų: studentas/ė puikiai žino ir supranta studijuojamą temą, geba savarankiškai prieiti prie išvadų, remiasi dėstytojų nurodyta, taip pat papildoma medžiaga, esama akivaizdaus ir aiškiai argumentuoto kritinio mąstymo.</p> <p>8-7 balai: studentas/ė žino ir gerai supranta studijuojamą temą, susipažinęs su privaloma literatūra, nuosekliai prieina prie išvadų, demonstruoja kritinį mąstymą ar aiškias jo užuomazgas.</p> <p>6-5 balai: demonstruojamos paviršutiniškos žinios, menkas privalomos literatūros žinojimas, siauras vieno ar kelių aspektų išmanymas nesugebant jų susieti į visumą, stokojama kritinio mąstymo. Studentas/ė demonstruoja slenkstines modulio temos žinias.</p> <p>1-4 balai: modulio medžiaga yra neįsisavinta, studentas/ė neturi nuomonės aptariamais klausimais, nepagrindžia jos privaloma literatūra, nėra su ja susipažinęs, nedemonstruoja slenkstinių žinių.</p>
Darbas seminarų ir pratybų metu (seminarams paskirtų užduočių atlikimas, jų pristatymas ir aptarimas auditorijoje grupėse, įsitraukimas į seminaro metu vedamą diskusiją)	50	Pagal numatytą modulio seminarų darbo grafiką semestro metu	<p>10-9 balų: studentas/ė įsigilinęs į pateiktą literatūrą ir seminarines, pratybų užduotis, ne tik puikiai žino ir supranta studijuojamą temą, bet ir savarankiškai formuluoja išvadas, yra pilnai įsisavinęs/usi paskaitų, seminaro ir pratybų medžiagą, sugeba ją susieti tarpusavyje, aiškiai pristatyti savo išvagas auditorijai;</p> <p>8-7 balai: studentas/ė žino ir gerai supranta pateiktą Literatūrą, šaltinius ir kitas seminarines užduotis, geba susieti atskirus temos aspektus, nuosekliai prieina prie išvadų; yra gerai įsisavinęs/usi paskaitų, seminaro ir pratybų medžiagą;</p> <p>6-5 balai: paviršutiniškos žinios, menkai supranta literatūrą, seminarines ir pratybų užduotis, nesugeba susieti temos aspektų į visumą ir menkai įsitraukia į seminaro temas nagrinėjimą; yra paviršutiniškai įsisavinęs/usi seminaro ir pratybų medžiagą;</p> <p>1-4 balai: nesilaiko seminarų lankomumo reikalavimų ir/ arba visiškai neįsisavina seminaro medžiagos, neatlieka ar nesugeba atlikti paskirtų užduočių.</p>

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Kudijanovas L.	2025	Dissemination of Knowledge on India in the Scholarly Space of Inter-War Lithuania	AUC PHILOLOGICA, Nr. 1	Prague: Karolinum Press
Kubilius V.	1983	Lietuvių literatūra ir pasaulinės literatūros procesas		Vilnius: Lietuvių kalbos ir literatūros institutas
Romualdas N.	1988	Rytai ir Lietuva: Nuo Nemuno iki Gango		Vilnius: Mintis
Bukelevičiūtė D.	2017	Lithuanian community in Harbin in 1918 - 1945: Citizens of Lithuanian and Lithuanian Consulate	T. 1.	Harbin: Harbin Publishing House
Aleksandravičius	2013	Karklo diegas: lietuvių pasaulio istorija		Vilnius: Versus Aureus

Papildoma literatūra				
Grigaravičiūtė S.	2020	Lietuviai Tolimųjų Rytų Respublikoje 1920–1922 m.: ištrūkti (ne)įmanoma	Oikos: lietuvių migracijos ir diasporos studijos, Nr. 29	Kaunas: VDU Lietuvių išėivijos institutas
Snitkuvienė A.	2011	Lietuva ir senovės Egiptas (XVI a. pab. - XXI a. pr.): keliautojų, kolekcininkų ir mokslininkų pėdsakais		Kaunas: Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus
Beinorius A.	2009	Tracing the Bicentennial History of Oriental Studies in Lithuania	Acta Orientalia Vilnensia, Nr. 10 (1-2)	Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla
Brown, Judith, Wm Roger Louis, Wm Roger Louis (eds)	1999	The Oxford History of the British Empire: The Twentieth Century	T. IV	Oxford: OUP Oxford
Dunch R.	2002	Beyond Cultural Imperialism: Cultural Theory, Christian Missions, and Global Modernity	History and Theory, Vol. 41 Nr. 3	Middletown: Wiley for Wesleyan University
Kudijanovas L.	2023	Indijos vaizdiniai 1927–1940 metų lietuviškoje katalikiškų misijų spaudoje	Lietuvos istorijos studijos, Nr. 53	Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla
Kubilius A.	2003	Antanas Poška		Vilnius: Mintis
Juknevičius K.	2000	Lietuvos saleziečių istorija		Kaunas: Orientas
Onaka M.	2005	The Relationship between the Baltic States and Japan during the Interwar period	Journal of Baltic Studies, Vol. 36 Nr. 4	Oxfordshire: Routledge
Didvalis L.	2022	Lithuania Encounters Korea: The First References and Contacts during the Late 19th and Early 20th Century		Ryga, Latvijos universiteto leidykla
Paškauskas J.	2019	Discovering the Empire: Julija Pranaitytė's Guidebook to Europe and Asia	Lithuanian Historical Studies, Nr. 23	Vilnius: Lietuvos Istorijos instituto leidykla
Buchowski M.	2006	The Specter of Orientalism in Europe: From Exotic Other to Stigmatized Brother	Anthropological Quarterly, Nr. 79 (3)	Washington: George Washington University
Bagdonavičius V.	2005	Vydūnas: lietuviškasis neovedantizmo variantas	T. 12, d. 4	Vilnius: Lietuvos kultūros tyrimų institutas
Robert, Dana L.	2009	Christian Mission: How Christianity Became a World Religion		Malden, MA: Wiley-Blackwell